

IN1010 - våren 2018

Tirsdag 16. januar

Java

Objekter og klasser

Stein Gjessing

Institutt for informatikk

Universitetet i Oslo

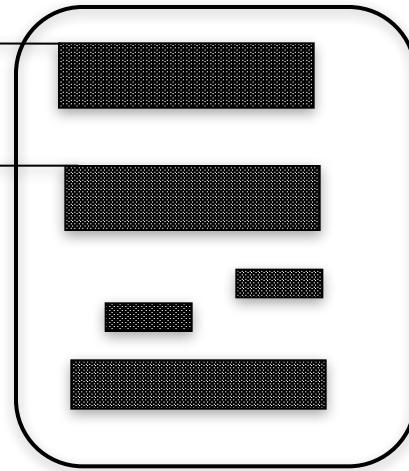
IN1010: Objektorientert programering

- Hva er et objekt ?
- Hva er en klasse ?
- Aller enkleste eksempel (Horstmann kap 8.2):
 - En teller (som f.eks. betjeningen på et fly bruker)
 - Tell én opp
 - Les av telleren nå
 - Starter på null

Et objekt er en sort boks

```
public void count () { }  
  
public int getValue( ) { }
```


Ukjent implementasjon av metode

Ukjent implementasjon av metode

Ukjente **private** data
(og ukjente **private** metoder)

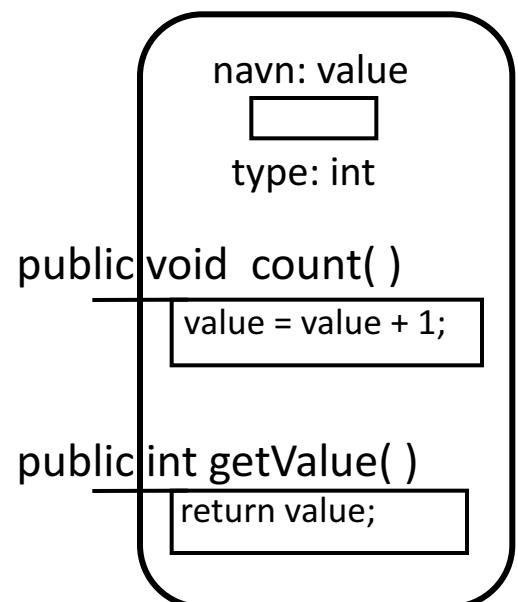
Men den som programmerer (implementerer)
klassen må selvfølgelig se inni

Hva er et objekt ?

Noe som oppstår inne i datamaskinen når vi sier `new Counter();`
(hvis vi har deklarert `class Counter { . . . }`)

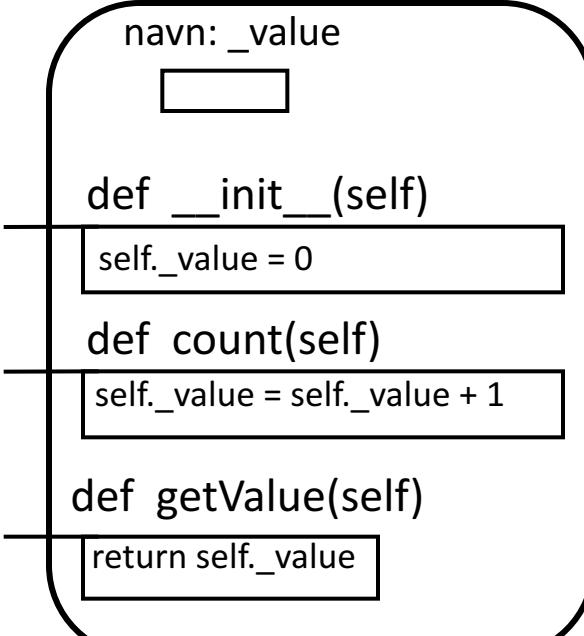
- Objekter inneholder
 - **Metoder – operasjoner - handlinger**
 - `public` (som regel)
 - men også `private` metoder
 - til bruk inne i objektet
 - **Variable og konstanter - “DATA”**
 - av de primitive typene eller pekere
 - som regel skjult for omverdenen – `private` (innkapsling)

Et **objekt** av
klassen Counter

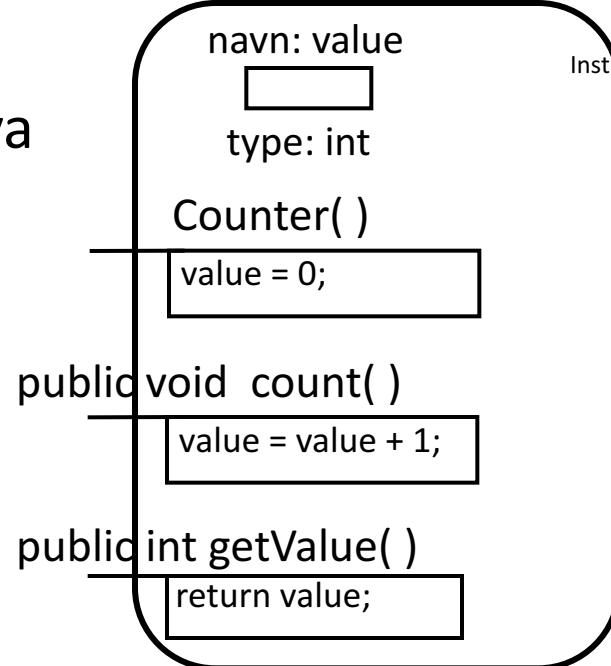

Python

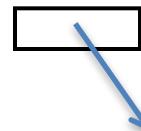
```
class Counter:  
  
    def __init__(self):  
        self._value = 0  
  
    def count(self):  
        self._value = self._value + 1  
  
    def getValue(self):  
        return self._value
```

Java

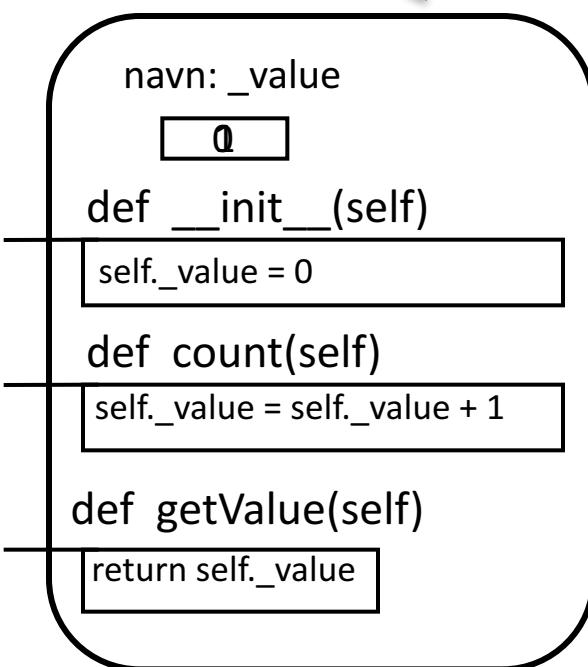


```
class Counter {  
    private int value;  
    public Counter() {  
        value = 0;  
    }  
    public void count( ) {  
        value = value + 1;  
    }  
    public int getValue( ) {  
        return value;  
    }  
}
```

navn: boardingCounter

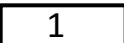

Python


```
boardingCounter = Counter( );
boardingCounter.count();
tall = boardingCounter.getValue();
```

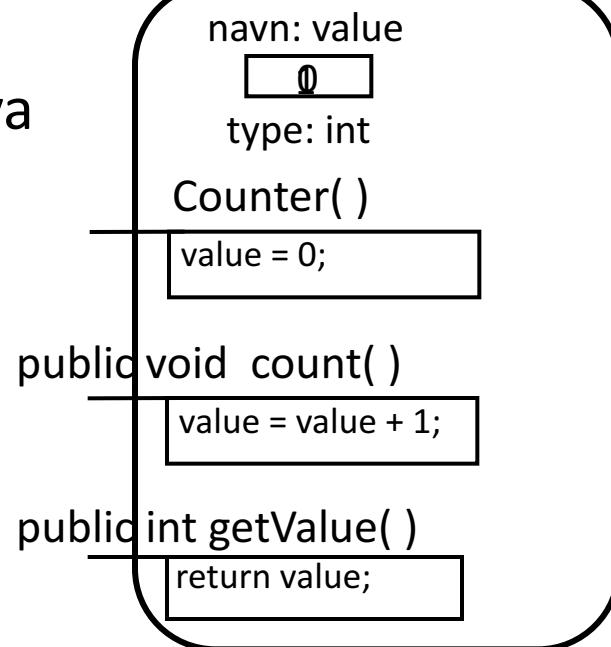
navn: tall

navn: boardingCounter

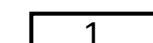

Java


```
Counter boardingCounter = new Counter();
boardingCounter.count();
int tall = boardingCounter.getValue();
```

navn: tall

type: int

Klasser i Java

- Et nytt veldig enkelt eksempel på Java-klasse:

```
class Klasseeksempl {  
    private static int totalAntall = 0;  
    private int teller = 0;  
}
```

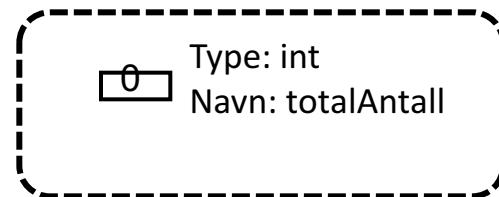
- Hva er forskjellen på disse to tallene?
 - En svært uvanlig og unyttig klasse uten metoder
 - Skal bare brukes til å illustrere "static"

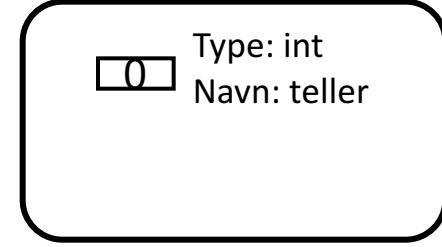
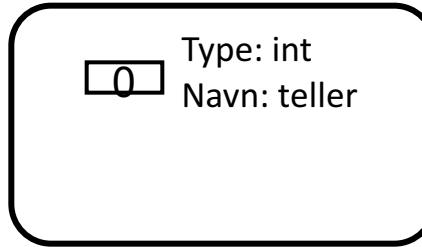
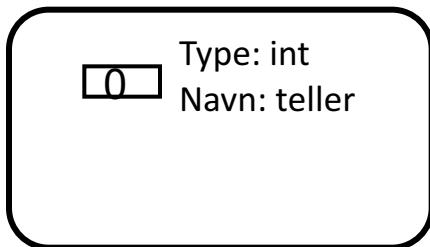
```
class Klasseksempel {  
    private static int totalAntall = 0;  
    private int teller = 0;  
}
```

Når programmet utføres lages det en Java datastruktur:

Én klassedatastruktur = “static”-egenskapene

Etter f.eks. 3 kall på new Klasseksempel() har vi 3 objekter:

De tegningene vi har sett hittil av variable, metoder, objekter og klassedatastrukturer kaller vi til sammen Java **datastrukturer**

Om å løse problemer ved hjelp av datastrukturer

- Når vi skal løse et problem må vi tenke oss en **datastruktur** som løser problemet
- Selve løsningen av problemet er manipulering av denne datastrukturen (en **algoritme**)
- Når du skal løse et problem:
 - Tenk og tegn først datastrukturen
 - Deretter kan du skrive koden (algoritmen) som lager og manipulerer datastrukturen og løser problemet

Mer om (Java) datastrukturer

- Et program oppretter en datastruktur som programmets instruksjoner manipulerer
- Vi må ha et mentalt bilde av dette
- Vi må kunne kommunisere dette bilde til andre som vi programmerer sammen med
- Da tegner vi datastrukturen

Hvor nøyaktig skal jeg tegne Java datastrukturer ?

- Svar:
- Så nøyaktig som det er nødvendig for at du selv eller dem du samarbeider med skal skjønne hva som skjer med datastrukturen når programmet (algoritmen) utføres
- Du må gjerne tegne det på en annen måte enn slik vi gjør i IN1010, men da er det ikke sikkert vi andre skjønner deg

Et litt større eksempel

- Du har en venn som er bruktbilselger, og du skal hjelpe ham med å lage et program for å holde orden på hvor mange som er interessert i de enkelte bilene han har til salgs.
- Først tegner du to bil-objekter, så lager du et program som lager og bruker disse to bil-objektene. Dette programmet skal du senere utvide . . .
- Etter at du først tegnet datastrukturen og så programerte en stund kom du fram til programmet på neste side
- Hvordan tenkte du?
- Hvordan virker dette programmet?

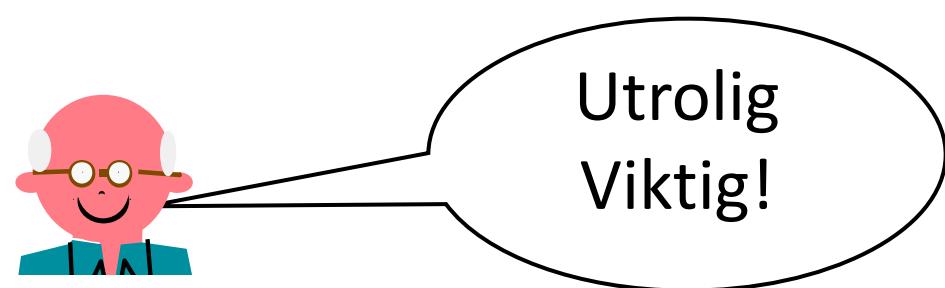
Program for salg av biler.

```
public class BilSalg{  
    public static void main (String [ ] args) {  
        int antallStein;  
        Bil steinsT = new Bil ("Stein");  
        Bil sirisO = new Bil ("Siri") ;  
        steinsT.foresporsel ( );  
        sirisO.foresporsel ( );  
        steinsT.foresporsel ( );  
        antallStein = steinsT.finnAntForesp();  
        System.out.println("Antall forespørslar på" +  
            " Steins Toyota er " + antallStein);  
        System.out.println("Antall forespørslar totalt" +  
            " er nå " + Bil.finnTotal( ) );  
    }  
}
```

```
class Bil {  
    private static int total = 0;  
    private String eier;  
    private int antForesporsler = 0;  
  
    public Bil (String navn) {  
        eier = navn;  
    }  
    public static int finnTotal ( ) {  
        return total;  
    }  
    public void foresporsel ( ) {  
        antForesporsler++;  
        total++;  
    }  
    public int finnAntForesp ( ) {  
        return antForesporsler;  
    }  
}
```

Vi skiller mellom

- **Klasse-deklarasjonen** i programteksten. Den er et **mønster** som brukes både når klassedatastrukturen lages (i det programmet starter opp) og senere når nye objekter lages.
- **Klasse-datastrukturen**, dvs. den (statiske) **datastrukturen** som lages i det programmet starter.
- **Objekt-datastrukturen** (også kalt klasse-instanser, klasse-objekter eller bare objekter) som lages hver gang vi sier `new`.

BilSalg klassedatastruktur

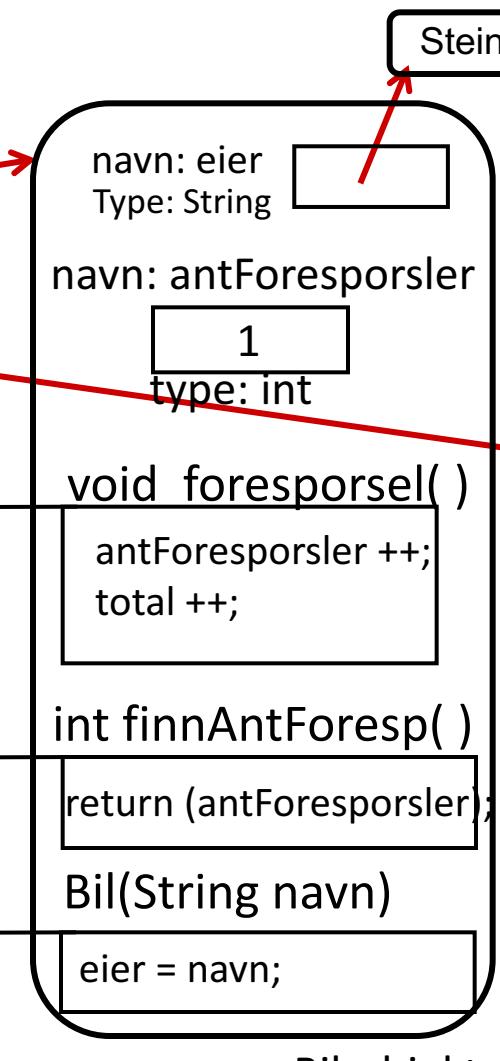
public static void main (. . .)

navn: steinsT
type: Bil

navn: sirisO
type: Bil

navn: antallStein
type: int

```
int antallStein;
Bil steinsT = new Bil ("Stein");
Bil sirisO = new Bil ("Siri");
steinsT.foresporsel ();
sirisO.foresporsel ();
steinsT.foresporsel ();
antallStein = steinsT.finnAntForesp();
System.out.println("Antall forespørsler på " +
" Steins Toyota er " + antallStein);
System.out.println("Antall forespørsler totalt" +
" er nå " + Bil.finnTotal( ));
```


Bil-objekt

Antall forespørsler på Steins Toyota er 2

Antall forespørsler totalt er nå 3

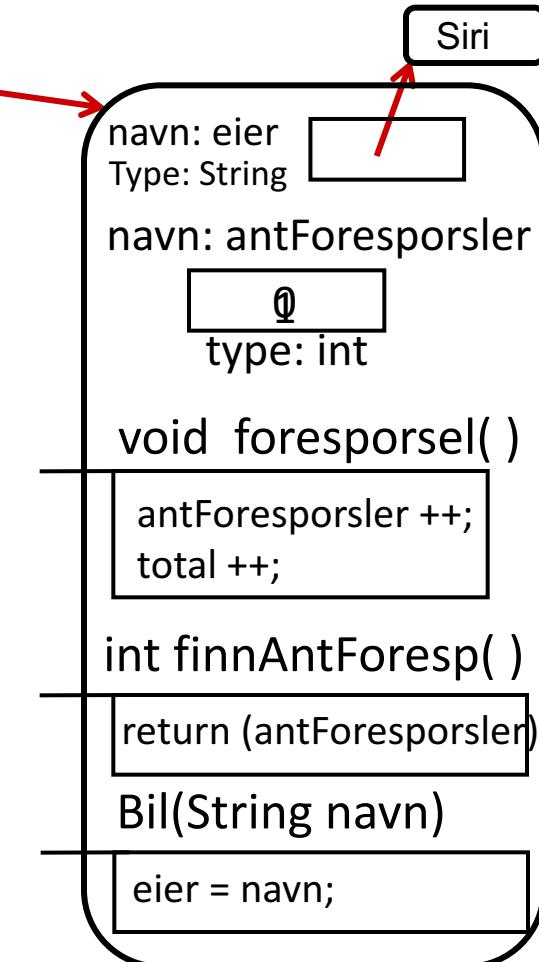
Bil klassedatastruktur

Navn: total

0 Type: int

finnTotal

return total;

Bil-objekt